

Orientering til Udvalget for Beskæftigelse om virksomhedspraktik med indlagt undervisning

Udvalget for Beskæftigelse besluttede i februar 2022 at understøtte, at der etableres et øget antal honorerede virksomhedspraktikker for unge under 18 år, samt at der i forbindelse med virksomhedspraktikkerne blev indlagt relevant undervisning som et internt tilbud efter Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats.

Baggrund:

På landsplan så mangler Danmark faglærte medarbejdere. Samtidig med dette, så forlader i gennemsnit tre ud af 20 elever folkeskolen uden tilstrækkelige færdigheder. Det betyder, at der i Danmark lige nu er 45.000 unge med uforløst potentiale.

I Hedensted Kommune vil der i år være 113 elever, der afslutter 9./10. kl. med utilstrækkelige færdigheder.

Mange af de unge, der oplever at forlade folkeskolen uden tilstrækkelige færdigheder, har ikke mod på at skulle påbegynde et uddannelsesforløb.

Samtidig så oplever vi, at der er en stor gråzone af unge mellem Ungdomsuddannelserne, FGU og STU. Det ses bl.a. i forhold til de unge, der indstilles til STU, hvor det er tydeligt, at de ikke vil kunne magte et FGU-forløb på nuværende tidspunkt, men det er samtidig også tydeligt, at de nok har for mange kompetenceudviklingsmuligheder til at være i målgruppen for STU.

Vi skal derfor finde andre veje for at støtte de unge til at komme i arbejde og uddannelse. En af disse veje kan erfaringsmæssigt være honoreret virksomhedspraktik i en privat eller offentlig virksomhed.

Formålet med en virksomhedspraktik er at afklare og/eller udvikle den unges faglige og sociale kompetencer og at bringe vedkommende tættere på at komme i arbejde. Dette sker bl.a. ved, at den unge deltager i konkrete arbejdsopgaver på arbejdspladsen og indgår i kollegiale sammenhænge.

Den unge får gennem virksomhedspraktikken en god indgangsvinkel til at opleve og vise sine kompetencer og udviklingsområder hos en virksomhed og derigennem også få mulighed for at vurdere, om jobområdet er et område for dem i forhold til fremtidigt arbejde.

Samtidig så opnår den unge opnå kompetencer, som kan bruges fremadrettet i arbejdslivet også på andre arbejdspladser.

For virksomheden kan det være en fordel at få en ung i praktik i en periode, hvor der ikke skal betales løn, og hvor virksomheden får mulighed for at vurdere, om den unge har potentiale for ansættelse.

Målgruppe:

Målgruppen er unge under 18 år, hvor det af UU er vurderet, at de ikke vil kunne påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse, selv om der ydes specialpædagogisk støtte til den unge, og hvor der er tvivl om, hvorvidt den unge vil kunne påbegynde FGU, og hvorvidt en modning hos den unge eller en individuelt tilrettelagt udviklingsforløb vil kunne gøre vedkommende i stand hertil, samt andre unge, der ikke har mod på at påbegynde en uddannelse og ej heller selv har fundet arbejde.

Formål:

Formålet er gennem honoreret virksomhedspraktik for særligt udsatte unge mellem 15 og 17 år at give dem en nødvendig introduktion til job og uddannelse – og derigennem være med til at opbygge et øget selvværd hos de unge samt en interesse for at komme i arbejde eller tage en uddannelse. Samtidig så skal virksomhedspraktikkerne selvfølgelig også give de unge et bedre fodfæste i forhold til fremadrettet beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked samt rent faktisk gøre dem parate til at kunne tage en ungdomsuddannelse.

Indhold:

Der etableres efter aftale med den unge honoreret virksomhedspraktik i private eller offentlige virksomheder.

Virksomhedspraktikken tilrettelægges, så den kan være med til at afklare og/eller udvikle den unges faglige og sociale kompetencer og at bringe vedkommende tættere på at komme i arbejde.

Der skal derfor være konkrete arbejdsopgaver på arbejdspladsen, som den unge kan introduceres til og varetage. Samtidig så skal den unge i praktikken også lære om de sociale spilleregler på en arbejdsplads, fx hvordan man gebærder sig i frokoststuen, og lære at indgå i kollegiale sammenhænge.

Den unge skal gennem virksomhedspraktikken også opleve sine egne kompetencer og udvikle disse på en måde, som kan gøre, at vedkommende opnår ansættelse i virksomheden eller ønsker at tage uddannelse inden for det jobområde, hvor virksomheden arbejder.

Hvis det i praktikforløbet viser sig, at den unge har behov for yderligere kompetencer i fx dansk, engelsk, matematik eller andre fag, for at kunne få ansættelse i virksomheden eller for den sags skyld komme videre i uddannelse inden for det pågældende fagområde, så vil denne undervisning blive etableret ad hoc efter reglerne i Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats sideløbende med praktikken.

Undervisningen foregår én til én eller måske én til flere i nogle få timer om ugen af lærere i det pågældende fag.

Undervisningen foregår i Støberiet.

Den honorerede virksomhedspraktik med indlagt undervisning vil skønsmæssigt vare otte til tolv måneder, før den unge vil være i stand til at komme videre frem mod arbejde og uddannelse.

Økonomi:

Det skønnes, at der hvert år vil være cirka 15 unge, der vil kunne profitere af indsatsen.

Udgiften til honoreret virksomhedspraktik vil for disse unge vil maksimalt udgøre 1.155.600 kr.

Godtgørelsen ved honoreret virksomhedspraktik er i 2023 35 kr. pr. time, og den kan maksimalt udgøre 6.545 kr. brutto pr. måned, svarende til satsen for udeboende uddannelseshjælpsmodtagere under 25 år.

Hedensted Kommunes udgift for 15 unge under 18 år på FGU ville tilsvarende være 71.430 kr. for bidrag til drift og 33.040 kr. for bidrag til forsørgelse, i alt 104.470 kr. pr. årselev eller i alt 1.568.050 kr. for en gruppe på 15 unge. Disse tal er dog satserne for FGU elever i 2021. Satserne for 2022, som vi skal betale i 2023 for 2022 fastsættes først i Finansloven for 2023, hvorfor vi også først her vil kunne se besparelsen ved færre FGU-elever i regnskabsår 2023.

Status:

Der er fra marts 2022 og indtil d.d. etableret honorerede praktikforløb med indlagt undervisning for 28 unge.

Forløbene er endnu ikke afsluttede for syv af de unge.

Af de resterende 21 er:

- 2 ikke i arbejde eller uddannelse og har ingen indsats
- 2 modtager uddannelseshjælp og er i en udviklingsindsats
- 1 er i en udviklingsindsats og er stadig under 18 år
- 1 er i lære
- 12 er i ordinært arbejde
- 3 er uddannelse herunder 1 på FGU

Lovgrundlag:

Som en del af implementeringen af Ungepakke 2 i 2012, blev det aftalt, at det skal søges at øge indsatsen for at gøre unge 15 til 17-årige arbejdsmarkeds- eller uddannelsesparate ved anvendelse af virksomhedspraktik.

Det fremgår af § 53, stk. 7, i Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats, at for målgruppen af unge under 18 kan tilbud gives efter en konkret vurdering med henblik på at understøtte, at personen bliver klar til uddannelse. Tilbuddene kan være virksomhedspraktik eller vejledning og opkvalificering.

Målgruppen i lovens § 6, nr. 13, er personer, der typisk er mellem 15 og 18 år, som har brug for en uddannelses- og beskæftigelsesfremmende indsats, herunder unge med behov for en indsats, der ligger ud over særlig støtte efter kapitel 11 i lov om social service. Tilbud om virksomhedspraktik uden godtgørelse og tilbud om vejledning og opkvalificering vil efter en konkret vurdering kunne gives til unge mellem 15 og 18 år, der har brug for at komme ud i det virkelige liv og lære, hvad det vil sige at være på en arbejdsplads for derigennem at blive klar til at tage en uddannelse.

Desuden kan en gruppe særligt udsatte unge under 18, og som typisk er karakteriseret ved, at de ikke længere kan modtage tilbud i det almindelige skolesystem, har dårlige skoleerfaringer, erfaringer med kriminalitet eller betydeligt forbrug af rusmidler m.v., efter en konkret vurdering få tilbud om virksomhedspraktik med godtgørelse, når kommunen skønner, at den unge har brug for netop denne indsats ud over særlig støtte efter kapitel 11 i lov om social service.

Der skal ske en koordinering mellem kommunens ungeindsats og evt. andre dele af den kommunale forvaltning, særligt den sociale forvaltning, om indsatsen. Afgørelser om tilbud til unge under 18 træffes med samtykke fra både den unge og forældremyndighedens indehavere. Tilbuddene til unge under 18 skal gives under iagttagelse af arbejdsmiljølovens regler om unges arbejde.

Der kan altså etableres både virksomhedspraktik uden godtgørelse og tilbud om vejledning og opkvalificering til alle unge mellem 15 og 18 år.

Hvis der skal etableres honoreret praktik, så skal der imidlertid, som ovenfor beskrevet foreligge noget særligt, og betingelserne herfor skal altid være opfyldte. Dette til være tilfældet for unge i målgruppen for "Virksomhedspraktik med indlagt undervisning".

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats Kapitel 10 og 11

§ 53, stk. 8. For personer omfattet af § 6, nr. 13, kan tilbud gives efter en konkret vurdering med henblik på at understøtte, at personen bliver klar til uddannelse.

§ 58. Tilbud om virksomhedspraktik gives med henblik på at afklare eller udvikle personens faglige, sociale eller sproglige kompetencer og at afklare og bringe personen tættere på jobmål, ved at personen deltager i konkrete arbejdsopgaver og indgår i kollegiale sammenhænge.

§ 59. Ved indgåelse af aftale om virksomhedspraktik skal det præcise formål med praktikken aftales mellem personen, virksomheden og jobcenteret. Virksomhedspraktikken skal tilrettelægges, så den så vidt muligt kombineres med eller efterfølges af timer, hvor personen ansættes ordinært som lønmodtager. Ordinære løntimer skal finde sted inden for en anden arbejdsfunktion, hvis de foregår sideløbende med praktikken.

§ 60. Personer i virksomhedspraktik er ikke under virksomhedspraktikken omfattet af de for lønmodtagere gældende regler i lov eller regler fastsat i henhold til lov eller ved kollektiv overenskomst m.v., jf. dog stk. 2. Personer omfattet af § 6, nr. 6 og 7, som er i et ansættelsesforhold og deltager i virksomhedspraktik på den virksomhed, hvor de er ansat, vil dog være omfattet.

Stk. 2. Personer i virksomhedspraktik er omfattet af arbejdsmiljølovgivningen og lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet.

§ 62, stk. 2. Personer omfattet af § 6, nr. 13, som er særlig udsatte, og som har behov for en indsats, der ligger ud over særlig støtte efter kapitel 11 i lov om social service, modtager under tilbuddet en økonomisk godtgørelse, der fastsættes i samarbejde med de faglige organisationer, og som højst kan udgøre satsen for udeboende uddannelseshjælpsmodtagere under 25 år, jf. § 23, stk. 2, nr. 8, i lov om aktiv socialpolitik.